

ДИНАМІКА НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ ТА ЇЇ ПРОГНОСТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Тімченко Наталія Федорівна,
ORCID: 0000-0002-4709-226X,

старший викладач, аспірант кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я, e-mail: timchenkonataliaf@ukr.net

Гутор Тарас Григорович,
ORCID: 0000-0002-3754-578X,

*кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я, e-mail: taras_gutor@ukr.net
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького*

Вступ.

Невиношування вагітності – це патологічний процес самовільного переривання вагітності від моменту зачаття до 37 тижнів гестації. Дана патологія несе в собі не лише медичні проблеми, а й психологічне, демографічне та економічне навантаження на соціум. Тому пошук шляхів щодо попередження патології невиношування вагітності являється одним з пріоритетних напрямків наукових досліджень.

Мета.

Обґрунтування епідеміологічної та прогностичної складової в процесі опрацювання моделі попередження невиношування вагітності серед жіночого населення України.

Матеріали і методи.

Проведено ретроспективний аналіз динаміки показників невиношування вагітності серед жінок України та Львівської області за період з 2014 по 2021 роки. Використано статистичні дані Центру медичної статистики МОЗ України, зокрема Форма № 21 "Звіт про медичну допомогу вагітним, роділлям та породіллям". У роботі використано методи медико-статистичного аналізу, системного підходу, структурно-логічного аналізу та прогнозування за допомогою експоненціального згладжування за двохпараметричним методом Холта.

Результати й обговорення.

В Україні та у Львівській області зокрема, упродовж досліджуваного періоду спостерігається зниження чисельності жіночого населення фертильного віку на 13,03% в Україні та на 5,81% у Львівській області. Абсолютна кількість самовільних абортів в Україні за аналізований період мала тенденцію до зниження в середньому на 3,45% на рік, що можна пояснити зменшенням чисельності жіночого населення фертильного віку. Проте, незважаючи на аналогічне явище зниження кількості жінок репродуктивного віку у Львівській області, тут спостерігалось зростання чисельності самовільних абортів у 2015, 2018, 2019 та 2020 роках. За аналізований 8-річний період частки недоношених новонароджених з числа живонароджених та мертвонароджених мали тенденцію до зростання як в Україні, так і у Львівській області. Так, з усіх народжених живими в Україні, частка недоношених складала 4,68% у 2014 році і зросла до 5,68% у 2021, а у Львівській області зростання відбулося з 4,18% до 5,65% відповідно. Частка недоношених дітей серед мертвонароджених з 2014 по 2021 роки у Львівській області щороку була вищою у порівнянні з даними в Україні і теж мала тенденцію до зростання як в Україні, так і у Львівській області. Кількісне співвідношення загального показника невиношування до числа вагітностей (випадків невиношування на 100 вагітностей) в Україні зросло за даними темпу приросту на 13,09%, а саме з 5,50 випадків невиношування на 100 вагітностей у 2014 році до 6,22 випадків невиношування на 100 вагітностей у 2021 році. У Львівській області темп приросту склав 32,21%, тобто відбулося зростання патології з 3,57 випадків невиношування на 100 вагітностей у 2014 до 4,72 випадків невиношування на 100 вагітностей у 2021 році.

Для прогнозування нами було обрано метод експоненціального згладжування за двохпараметричним методом Холта (Holt). Результати прогнозування передбачають, що за інших незмінних умов у 2026 році в Україні показник співвідношення невиношування до загального числа вагітностей становитиме 6,37 випадків невиношування на 100 вагітностей, а у Львівській області 5,38 випадків невиношування на 100 вагітностей.

Висновки.

Динаміка самовільних абортів показала чітку тенденцію до щорічного зниження в Україні та їх зростання у Львівській області у 2015, 2018-2020 роках. Рівень самовільних абортів серед жінок фертильного віку у Львівській області з 2014 по 2021 роки щорічно був вдвічі меншим порівняно з середніми щорічними рівнями в Україні. Частка недоношених новонароджених із загальної кількості живонароджених мала тенденцію до зростання як в Україні, так і у Львівській області, і цей показник щороку був нижчим у Львівській області порівняно з середніми показниками в Україні. Упродовж досліджуваного періоду простежувалася тенденція щорічного зростання індексу співвідношення загального показника невиношування до загального числа вагітностей як в Україні, так і у Львівській області зокрема.

Негативні прогностичні тенденції, на які вказують результати дослідження, а також ймовірний розвиток демографічної кризи у зв'язку з масовою міграцією жіночого населення спровокованою воєнним станом в Україні, вимагає пошуку усіх можливих шляхів щодо попередження виникнення патології невиношування, в тому числі розробки профілактичних програм.

Ключові слова: невиношування вагітності, прогнозування, профілактика невиношування, демографічна криза.